

ԻՆՉՊԵՍ ՎԵՐԱԾՆԵԼ ՆԱՅԱՍՏԱՆԸ

Նայաստանի և հայերի վերածնունդը և հզորացումը, նրանց միասնության և միավորման մեջ է: Միավորումը հնարավոր է, երբ գոյություն ունեն միավորող գաղափարներ, կապակցող նպատակ և կառույցի ամրապնդող կազմակերպություն: Թող ինձ ներեն ընթերցողները այս ճշմարտության կրկնողության համար, սակայն, քննարկվող խնդրում, այն գլխավոր է: Նայկական ընդհանրությունը՝ որպես սոցիալ - փոփոխական կառուցվածքի տարր, ի համեմատ, ամերիկյան, ֆրանսիական, անգլիական, ռուսական և այլ կացութաձևի նույն այդ տարրի, ունի անվիճելի առավելություն, որից մենք կարող ենք օգուտ քաղել:

Ժամանակակից աշխարհում, (ժողովրդավարության և շուկայական փոփոխության արևմտյան փիլիսոփայական ստանդարտներում), մարդկանց հետաքրքրությունները ամենից առաջ փոփոխական են: Այսինքն՝ այդ պայմաններում «հայ» լինելը պետք է փոփոխական շահավետ լինի: Նայը, սոցիալական, էթնիկական և պատմական փոփոխականից, ամենից առաջ և բոլորից առավել է գիտակցում ընդհանրական հետաքրքրությունները և ընդհանրական բարեկեցությունը: Այսինքն՝ հայի փոփոխական շահերը ընդգրկում են ընդհանրիկ, նրա ապագայի հիմքերը:

Վերջերս ԱՄՆ – ի նախագահ Բ. Քլինթոնը, հեռուստատեսային ծրագրի մեկի ժամանակ, նշեց. ԱՄՆ – ի վարչակազմի ներկայումս մշակվող ռազմավարության էլեմենտները, գլխավոր արտաքին քաղաքական խնդիրները՝ ԱՄՆ – ի տարածքի ու ժողովրդի պաշտպանության և ամերիկյան կացութաձևը: Այդ ռազմավարության երկրորդ տարրը, Բ. Քլինթոնը, մասնավորապես, անվանեց «ԱՄՆ – ի ազգային շահերի պաշտպանությունը փոփոխական բնագավառում»:

Բարդ չէ պարկերացնել, որ աշխարհի մյուս առաջավոր երկրները նույն շահերն են հետապնդում: Ահա և ռազմավարական շահերի այդ փոփոխականից էլ մենք կքննարկենք Նայաստանի վերածննդի խնդիրը: Նայաստանի ազգային շահերի պաշտպանության խնդիրների հաջող լուծումը փոփոխական ոլորտում չպետք է հակասի ԱՄՆ – ի, Ռուսաստանի և մյուս երկրների շահերին: Այդ ռազմավարության իրագործումը ամենևին էլ բարդ չէ:

Լրջախոհ ընթերցողը շուտով կհամաձայնվի այդ կարծիքի հետ: Օգտագործվող գիտական գործիքակազմի էության հետ ծայրահեղության մեջ չմտնելով, անմիջապես անցնենք հարցի շարադրմանը: Առաջարկվող մոդելի նոր կառուցվածքի հետաքրքրությունները ընդգրկում են փոփոխական շահ (ընդհանրական), համապետական (ազգային) և համազգային: Ընդ որում ընդհանրական շահերը չեն հակասում այդ թվում և ամերիկյան կենսակերպին:

Բազմամիլիոն հայկական սփյուռքի փոփոխական շահերը չեն հակասում ԱՄՆ – ի շահերին: ԱՄՆ –ը շահագրգռված է իր քաղաքացիների բարեկեցության և հարստության աճի բարձրացմամբ, այդ թվում և՛ հայկական սփյուռքի: Ռուսաստանը, Ֆրանսիան և մյուս երկրները նույնպես: Այսպիսով, եթե Նայաստանը իր ռազմավարության գլխավորությամբ պաշտպան կանգնի ողջ հայ ժողովրդի ազգային շահերին փոփոխական բնագավառում, ապա այս ռազմավարությունը չի հակասի առաջավոր երկրների շահերին:

Պարկերացրեք, որ ողջ աշխարհի (կամ մեծամասնությունը) հայերը (մոտավորապես 3,5 մլն. հանրապետությունում, ավելի քան 2,5 մլն. Ռուսաստանում, համարյա 1 մլն. Ամերիկայում, 500 հազար՝ Ֆրանսիայում և Եվրոպայում, ավելի քան 1 մլն. Թուրքիայում, Իրանում և արաբական աշխարհում) որոշումներ են ընդունում իրենց ընդհանրական շահերից ելնելով: Նայաստան, կրակ են գրում այն մասին, որ իրենց մահվանից հետո ունեցվածքի,

ժառանգության (մասնավոր սեփականության և այլն) մի մասը փոխանցում են Նայաստրանին, որպես իրավական անձի, իսկ մնացած մասը՝ իրենց անմիջական ժառանգներին: Պետությունը, փառացիորեն մեկ երկու ամսվա ընթացքում սեփականատեր է դառնում փասնյակ միլիարդավոր դոլարների (այդ թվում. բաժնեթղթերի, արժեթղթերի, բանկային դրամագլուխների /կապիտալների/, հողամասերի, անշարժ գույքի և այլն, և այլն): Այդ միջոցները կարելի է արագ և արդյունավետ ներդնել շրջանառության մեջ, արտադրությունում, փրանսպորտի զարգացման, հաղորդակցության, էներգետիկայում և այլն:

Մյուս կողմից, պետությունը պարտավորվում է (որն ամրագրվում է Սահմանադրությամբ) ամեն փարի ազգային եկամտի գումարներից որոշակի փոկոսներ փոխանցել ապագա ժառանգներին (այդ թվում և բոլոր իր քաղաքացիներին) սեփականության մասից համամասնորեն պետությանը փոխանցված ժառանգությունից: Սրանից բացառապես շահում են բոլորը և՛ Նայաստրանը, և՛ սփյուռքը:

Արդյունքում պայմաններ են ստեղծվում հայկական կուսակցությունների, ընդդիմության և պետության, սփյուռքի զանազան մասերի միջև եղած հիմնական ներքին փարածայնությունների վերացման համար:

Ամբողջ Սփյուռքը օբյեկտիվորեն շահագրգռված է և կձգրի մերձենալ հայկական պետության, պարմական Նայրենիքի հետ: Ժողովուրդը կմիավորվի պետության շուրջը: Փաստորեն պետությունը կվերածվի ժամանակակից նոր փիլիսոփայի խոշոր «դրամատրան»: Ժողովուրդը կդառնա զանգվածային «այցելու»: «Դրամատրան» գոյություն ունի ժողովրդի համար և պաշտպանում է ավելի ժողովրդի շահերը: «Դրամատրան» հաջողությունները՝ ժողովրդի, ողջ հայության ծաղկման և բարգավաճման համար են: «Դրամատրան» նախագահին և երկրի նախագահին է: Ոչ ոք ոչ մեկից ոչինչ չի խնդրում: Նայաստրանը ձեռք չի մեկնի և ոչ մեկից ողորմություն չի խնդրի: Սփյուռքն, իր հերթին (ինչպես օրգանիզմ, դաստիարակված շուկայական փնտեսության և ժողովրդավարության պայմաններում) ներդնում է իր շահավետ միջոցները (կամ դրանց մասը) գործում: Նա վստահ է, որ այս գործը օգտակար է Նայրենիքին, ընդհանրապես բարեկեցությանը, երկրին և ողջ հայությանը: Բավարարվում են փնտեսական և հոգևոր պահանջումները, բարոյական շահերը, հաշվի առնելով էթնիկական առանձնահատկությունները բարոյախոսության փեսանկյունից: Նարթվում են արտաքին փարածայնությունները ռուսական, ամերիկյան և մյուս համայնքների դրամագլուխների /կապիտալների / միջև: Բոլորը գոհ են և զգում են իրենց խաբված չեն զգում: Տոկոսները ներդրումներից աճում են ոչ թե՛ թվաբանական, այլ՝ երկրաչափական պրոգրեսիայով:

Մենք չենք խախտում դեմոկրատական սկզբունքները, այլ հակառակ, զարգացնում ենք: Ժողովուրդը ամբողջությամբ սկսում է ակտիվորեն մասնակցել պետության կառավարմանը: Չէ որ «դրամատրան» արդյունավետ կառավարմամբ շահագրգռված են դրա բոլոր ներդնողները: Նախագահին կրնարեն համարյա Նայաստրանի ողջ բնակչությունը:

Նայոց պետությունը անմիջապես չի դնի հիվանդագին հարցը՝ փարածքների վերադարձը Թուրքիայից, սակայն պահանջում է համապատասխան միջազգային կազմակերպությունների միջոցով, առաջին հերթին, սեփականության օգտագործման փոխհատուցում (այդ թվում, ցեղասպանության ժամանակահատվածում, հայ – քաղաքացիների դրամագլուխների /կապիտալների/, առանձնատերերի, հողամասերի, ֆաբրիկաների, դրամատրանների և այլ միջոցների անօրինական շնորհումը, Թուրքիայում, 1914 – 1922 թթ. ընթացքում), երկրորդ՝ հայերի. Թուրքիայի նախկին քաղաքացիների, որոնց ժառանգորդները փոխանցել են այդ իրավունքները Նայոց պետությանը (որպես իրավահաջորդի), համապատասխան իրավունքների կամ սեփականության վերադարձի իրավաբանական ձևակերպումը: Այսինքն՝ այս դրամագլուխը (օրինակ, մոտավորապես 2 մլն. հայերի միջոցները) կարող են փոխանցվել Նայաստրանի հաշվին: Նայաստրան էլ իր հերթին, կարող է այդ դրամագլուխը (միջոցները) առաջարկել, որպես՝ վարձավճար, Թուրքիայում, իրենց նախկին «փերերին»: Թուրքիան ճանաչում է հայերի ցեղասպանությունը (վերջնական արդյունքում նա նույնիսկ փնտեսապես շահագրգռված է դրանում): Ներևում է հաշվի առնել նաև, որ Թուրքիայի բազմաթիվ ունևոր

հայեր ապահովագրված են եղել (իրենց կյանքը և ունեցվածքը) ամերիկյան, ֆրանսիական և անգլիական մասնավոր ապահովագրական ընկերություններում և դրամավարներում: Պահանջվող Գերեզմանային ծառայությունների որոնումը իրենից առանձնապես մեծ աշխատանք չի ներկայացնում: Սրբեղծվում է պետական ծառայություն, որը պետք է զբաղվի ժառանգության իրավունքի փաստաթղթերի հավաքագրման հարցերով: Դեսպանավարների փոփոխական ծառայությունների միջոցով այս աշխատանքները համակարգվում են:

Ղարաբաղում արագ և վերջնական խաղաղություն կհաստատվի: Պահանջվող ինքնորոշման իրավունքին կավելանա համաշխարհային հանրության կողմից համընդհանուր ճանաչման արժանացած մասնավոր սեփականության և մարդու իրավունքների պահպանումը: Ղարաբաղի յուրաքանչյուր հայ (և ոչ միայն) սեփականության իրավունքը փոխանցում է Նայասարանի Նանրապետությանը: Ղարաբաղը մնում է Ադրբեջանի Նանրապետության փարածքային սահմաններում: Սակայն Ղարաբաղը և Ադրբեջանի մյուս հայկական շրջանները դառնում են Նայասարանի իրավաբանական հաստատագրված սեփականությունը:

Նայասարանը և ողջ աշխարհը կպաշտպանի այդ սեփականության անձեռնամխելիությունը: Ադրբեջանին ոչինչ չի մնա, քան՝ փաստացի կերպով և իրավապես ընդունել այս հանգամանքը և դադարեցնել անիմաստ մարտական գործողությունները: Կսկսվի երկար սպասված հավիտյան խաղաղությունը հայության համար:

Կսրբեղծվեն բոլոր պայմանները մեր երկրի ծաղկման համար: Ինչ վերաբերվում է Նայասարանում գրվող ադրբեջանական գյուղերին և Բաքվից, Սումգաիթից և այլ քաղաքների հայ փախստականների սեփականությանը, ապա ունեցվածքային վիճարկությունները և փոխհատուցման հարցերը նույնպես կարելի է որոշել միջազգային կազմակերպությունների միջոցով, առանց կողմերից յուրաքանչյուրի շահերի որևէ էական սահմանափակման:

Նամազգային ակտիվ ժառանգության փոխանցումը (կամ դրա մի մասի) Նայասարանի հանրապետությանը մենք կապահովենք մեր պետության և ժողովրդի «անմահությունը», պայմաններ կսրբեղծենք բարգավաճման համար: Մենք կապահովենք մեր սերունդների ապագան, նրանց փոխանցելով մեր աշխատանքի և գիտելիքների արդյունքները, հողերը և դրամագլուխները դարձնելով: Ոչ ոք չի կարող այլևս նրանց խաբել, կաշառել, նսեմացնել, վիրավորել, ոչնչացնել կամ թալանել: Դրանով մենք կդնենք նոր համահայկական փան անկյունաքարը:

Նայասարանը կդառնա անհաղթ «Նայկը»:

Պատերազմներն աշխարհում (ըստ Աստվածաշնչի) սկսվել են, երբ Մեմը ըստ ժառանգության իր իրավունքները (իշխանությունը աշխարհի վրա) փոխանցեց իր որդիներին: Այժմ սկսվում է մի ժամանակաշրջան, երբ հանուն խաղաղության Նայկի սերունդները ժառանգության իրավունքը փոխանցում են իրենց պետությանը:

Ընդ որում, կապահովվեն բոլոր պայմանները իսկական ժողովրդավարական պետության կառուցման համար: Նայասարանի բոլոր քաղաքացիները՝ պետության սեփականատերեր են և շահագրգռված կլինեն, թե ով և ինչպես պետք է փնտրվի այդ հարստությանը: Ընտրություններին կմասնակցեն ողջ բնակչությունը և սփյուռքի այն հատվածը, որը կընդունի Նայասարանի քաղաքացիությունը: Կդադարի արտագաղթը, կաճի հայրենադարձությունը: Նանցագործ կառույցներին ոչինչ չի մնա անելու, քանի որ շահավետ չի լինի խախտել օրենքները, հանրապետությունում կձևավորվի առողջ սոցիալ – քաղաքական և հոգեբանական իրավիճակ: Կլինի լիարժեք միասնություն:

Միավորված ժողովուրդ, համախմբված ուժեղ և հարուստ պետության շուրջը. ահա այսպիսին է հեռանկարը: Աշխարհումակ բնակչությունը կաշխարհի անձնագրիաբար և բարձր արտադրողականությամբ: Աշխարհները կստանան լիարժեք իմաստավորում: Ամեն ինչ կարվի ժառանգորդների և սերունդների, մեր երեխաների, վերածնված Նայասարանի ապագա հայ սերնդի համար: Միացյալ եկեղեցին ամեն կերպ կաջակցի հայության հոգևոր և բարոյական միավորմանը: Աշխարհը կճանաչի վերածնված և հզոր Նայասարանին և հաշվի կնստի նրա հետ:

Սոցիալ – փնտրեսական կառույցի այս մոդելը, ըստ հեղինակի կարծիքի, հանդիսանում է նոր սոցիալ – փնտրեսական միության նախակարապետը, աշխարհում: Սոցիալ – փնտրեսական հարաբերությունները այնպիսի երկրում ինչպիսին Նայասպանն է և փնտրեսական փեսանկյունից, սասփիկ զարգացած սփյուռքի առկայությունը (քանակապես գերազանցում է հանրապետության բնակչությանը), ինչպես նաև «Նայ դարի» խնդիրները հաջողությամբ կապահովեն «Ինչպես վերածնել Նայասպանը» որոշումների լուծումները:

Կապիտալիզմը առումներով ձգտում է անդրազգայնացման: Իսկ հայերն ունեն կուրակաձ հարուստ կենսափորձ (կրոնական, մշակութային, տեխնոլոգիական) գոյարևման և զանազան սոցիալ – փնտրեսական, կրոնական և էթնիկական միջավայրերում զարգացման: Բավական է նայել աշխարհի քարտեզին, որտեղ նշված են սփյուռքի հայ համայնքները: Չկա մի այնպիսի զարգացած երկիր, որտեղ հայկական համայնքը չունենա իր հատուկ սոցիալ – փնտրեսական կամ մշակութային դեմքը: Անկախ դավանանքից, կրոնից, փնտրեսական մակարդակի զարգացումից հայերին հաջողվում է հարմարվել, գոյարևել և զարգացնել իր ինքնուրույն ինստիտուտները (մշակույթը, լեզուն, սովորույթները):

Այս անգին կենսափորձը, կապիտալը մենք պետք է օգտագործենք: Օրինակ՝ ԱՄՆ – ը, գիտակցելով նման կենսափորձի նշանակությունը (սոցիալ – իմաստալի գործոնները), աշխարհում են գիտնականներին ներգրավել, այդ թվում և հայերին, սփյուռքից, անդրազգայնացման մարտավարության և ռազմավարության զարգացման հետազոտման և մշակման համար:

Գործնական հետաքրքրություն է ներկայացնում ՆՆ Սփյուռքի Ինստիտուտի ստեղծումը, բազմամիլիոն հայկական համայնքների գոյարևման հետազոտման և կենսափորձի հարստացման համար: Այդ ինստիտուտի հետազոտությունների արդյունքները կհետաքրքրեն բազմաթիվ անդրազգային ընկերությունների և միջազգային կազմակերպությունների: Ռուսաստանում վերջերս ստեղծվել է Սփյուռքի Ինստիտուտ, որի Գիտական Խորհրդի ղեկավարը հայ է:

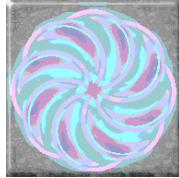
Ժամանակակից կապիտալիզմը կգոյարևի, եթե պահպանի և զարգացնի մարդու իրավունքները: Իսկ այդ իրավունքների հիմնական բաղադրիչներն են հանդիսանում ընտանիքի իրավունքները: Տղամարդը և կինը, միմյանց սիրող և իրենց հարաբերությունները ամրապնդելով ընտանիքի ձևով, մեծ իրավունքներ են ստանում, հանրաճանաչ ժողովրդավարության և շուկայական փնտրեսության պայմաններում:

Ընտանիքը՝ մարդկային կազմակերպության առավել զգայուն և բարձր մակարդակ է: Նարկապես նրա միջոցով է ապահովվում ժառանգների և սերունդների ծնունդը և զարգացումը: Նրան անհրաժեշտ է վերաբերվել արտակարգ ուշադիր և սրտառու: Մարդը ունի էթնիկական պարկանելիություն և հաճախ հարաբերակցում է իր վարքագիծը, էլնելով ազգային առանձնահատկություններից: Ընտանիքը անդրազգային է և գրկված է ազգային բնավորության սահմանափակումներից, քանի որ նրա հիմքում ընկած է Սերը, իսկ Սերը չունի «սահման» և աղգային երանգավորում:

«Աշխատանքի նկատմամբ վրանգ է ծագում այն դեպքերում, երբ ազատությունը չի իրացվում Սիրո միջոցով: Այս դեպքում փնտրեսությունը պետք է ենթարկվի մշակույթին... Պետք է ենթարկվի բարոյագիտությանը... Եվ վերջին հաշվով իր իսկ բարոյության՝ փնտրեսության բարոյության համար: Քանի որ բոլորը գրկվում է միասնական համաձուլվածքում՝ մարդը և հասարակությունը:

Ամբողջ սրտով ցանկանում եմ Ձեզ, որպեսզի Ձեր արարումները ծառայեն մարդկանց: Ծառայեն հասարակությանը: Որպեսզի նրանք արձագանք գրեն: Որպեսզի Դուք մարդկանց մեջ արթնացնեք իսկական հոգևոր սով և հագեցնեք այն: Որպեսզի Դուք հարգանք և երախտագիտություն գրենք նրանց մեջ, որոնց Դուք այդպես ցանկանում եք ծառայել... և այդ ժամանակ, հիրավի, մենք հարություն կառնենք»: Նովիաննես Պողոս II Պապ

«Որպեղ Ձեր գանձն է, այնպեղ էլ կլինի Ձեր սիրտը»
(Մապրեոսից):

Նախորդ Նաջորդ

Բովանդակություն
Քաղաքակրթության քարե փարեգրությունը

© ArcaLer

Էլեկտրոնային փարբերակ - 2010